

ODŮVODNĚNÍ

I. OBECNÁ ČÁST

A Vysvětlení nezbytnosti právní úpravy a odůvodnění jejích hlavních principů

Primárním cílem předkládaného návrhu změny vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu zvláštního požárního dozoru, ve znění vyhlášky č. 221/2014 Sb. (dále jen „vyhláška o požární prevenci“) je umožnění prodloužení délky kampaní na výměnu palivových souborů v jaderných elektrárnách (dále jen „JE“) na technicko-ekonomicky optimální délku 13 až 18 měsíců, a to v souladu s praxí většiny JE ve světě. Aby bylo možné tuto délku kampaně aplikovat, je mj. potřeba umožnit, aby kontrola provozuschopnosti požárně bezpečnostních zařízení (dále jen „PBZ“) mohla ve vybraných objektech JE proběhnout v intervalech delších, než je obecně předpokládáno vyhláškou o požární prevenci.

V současné době dochází k prodlužování kampaní na výměnu palivových souborů v jaderných elektrárnách Temelín a Dukovany. Tyto kampaně na výměnu paliva v jaderných elektrárnách jsou plánovány provádět ve lhůtách 13 až 18 měsíců. Po tuto dobu nejsou z důvodu bezpečnosti (vysoké dávky ionizujícího záření, vysoké teploty a složení atmosféry v daném prostoru apod.) přístupná technická zařízení a technologie primárních okruhů JE v hermetických zónách jednotlivých bloků resp. ve specifických konkrétních objektech dané JE a není tak zajištěn ani přístup k navrženým požárně bezpečnostním zařízením daného prostoru resp. objektu.

Z výše uvedeného nelze zajišťovat pravidelnou kontrolu provozuschopnosti PBZ, která je stanovena v § 7 odst. 4 vyhlášky o požární prevenci, kde je stanovena povinnost provádět pravidelnou kontrolu provozuschopnosti PBZ v horizontu jednoho roku (nebo lhůtě kratší pokud tak stanoví výrobce, ověřená projektová dokumentace, prováděcí dokumentace nebo posouzení požárního nebezpečí).

Perioda kontrol je v návrhu vyhlášky o požární prevenci v takových případech navržena tak, aby úplná kontrola proběhla v plánované odstavce jaderného zařízení (v rámci palivových cyklů). Je navrženo prodloužení periody kontrol provozuschopnosti PBZ v definovaných objektech na 20 měsíců s tím, že budou i nadále zajištěny stávající funkce dotčených PBZ a zároveň bude zachována možnost výrobce konkrétního PBZ tuto periodu zkrátit (podrobně vizte část D níže). Veřejný zájem požární ochrany a bezpečnosti bude zachován.

Jednoroční lhůta kontrol provozuschopnosti byla součástí právní úpravy již v minulém století. Od té doby došlo k výraznému pokroku ve vývoji technologií. Je možné předpokládat, že i požárně bezpečnostní zařízení se vyvíjejí. Proto se připouští řešení, které umožní některé úkony v rámci kontrol provozuschopnosti provádět v delších časových intervalech než je stávající jeden rok a to na základě zhodnocení interakce mezi zvlášť vyjmenovaným objektem se specifickým provozem, včetně specificky a systémově

nastavené bezpečnosti a výrobcem konkrétního požárně bezpečnostního zařízení. To znamená, že výrobce požárně bezpečnostního zařízení ve své dokumentaci k výrobku může umožnit, za určitých např. technických podmínek (výměna stávajícího systému popř. jednotlivých komponentů konkrétního požárně bezpečnostního zařízení, vícestupňová ochrana apod.), prodloužení lhůty kontroly provozuschopnosti na maximálně 20 měsíců u konkrétních objektů, které jsou vyjmenovány v Příloze č. 6 návrhu změny vyhlášky o požární prevenci.

B Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je navržena

Předložený návrh změny vyhlášky o požární prevenci je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, s Listinou základních práv a svobod a s Ústavou České republiky. Návrh je v souladu s ustanovením § 6c zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

C Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh změny vyhlášky o požární prevenci neprovádí právo Evropské unie, nejedná se o předpis implementační povahy.

D Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

V jaderných elektrárnách v ČR jsou zkoušky funkce a kontroly provozuschopnosti PBZ prováděny v souladu s vyhláškou požární prevenci a jejím § 7 v minimálně ročních intervalech. Tento interval však není, jak bylo vysvětleno výše, možné dodržet při provozu v předpokládaných delších palivových cyklech u PBZ v objektech definovaných přílohou č. 6 návrhu vyhlášky o požární prevenci.

Popis objektů

1. EDU SO 800/1-01,02	Reaktorovna HVB I a II
2. EDU SO 490/1-01,02	Strojovna HVB I a II
3. EDU SO 805/1-01,02	Podélná etažerka I a II
4. EDU SO 806/1-01 – 04	Příčná etažerka I - IV
5. EDU SO 530/1-01,02	Dieselgenerátorová stanice
6. EDU SO 522/1-01,02	Blokové transformátory a transformátory vlastní spotřeby
7. EDU SO 350/1-01,02	Kabelové kanály mezi důležitými objekty
8. ETE SO 800/01-03,04-06	Budova reaktoru HVB
9. ETE SO 490/01,02	Strojovna HVB
10. ETE SO 500/01,02	Rozvodna HVB

11. ETE SO 510/01,02	Transformátory vyvedení výkonu a transformátory vlastní spotřeby
12. ETE SO 522/01,02	Rozvodny rezervního napájení (včetně transformátorů rezervního napájení)
13. ETE SO 442/01,02,03	Dieselgenerátorová, kompresorová a čerpací stanice
14. ETE SO 350/02	Kabelové kanály mezi důležitými objekty

Vysvětlivky zkratk:

EDU	Elektrárna Dukovany
ETE	Elektrárna Temelín
HVB	hlavní výrobní blok
SO	stavební objekt

Popis PBZ

- Systémy elektronické požární signalizace (dále jen „EPS“) (různé typy hlásičů) v kontejnmentu (ochranná obálka či budova jaderného reaktoru v jaderné elektrárně, vystavěná z oceli a betonu. Spojuje funkci hermetického prostoru pro ochranu před únikem nebezpečných látek do vnějšího prostředí a mechanické ochrany proti vnějším vlivům) JE Temelín a v hermetických prostorách JE Dukovany (kabelové kanály, paluby hlavních cirkulačních čerpadel).

Systémy EPS jsou řešeny s vysokým stupněm redundance a jedná se o zařízení zapojená do systému s možnostmi on-line diagnostiky provozuschopnosti. Při provozu JE tedy nelze standardně provádět pouze test aktivace detekčních prvků externím podnětem simulujícím podmínky požáru (resp. místními tlačítky ruční aktivace).

- Systémy automatického hašení (dále jen „SHZ“) – vodní systém v kontejnmentu JE Temelín a systémy v hermetických prostorách JE Dukovany (aerosolové hašení v kabelových kanálech, plynové hašení na palubách hlavních cirkulačních čerpadel).

Řízení SHZ je realizováno digitálními systémy s možnostmi on-line diagnostiky provozuschopnosti. Vodní hašení v kontejnmentu JE Temelín je navíc řešeno jako třídivizní systém. Při provozu JE nelze standardně provádět pouze úplný test s „ostrou“ aktivací koncových spouštěcích akčních členů (kde je vyžadován fyzický přístup k těmto). S tím souvisí i „ostrý“ test ostatních akčních členů typu vzduchotechnické klapky apod.

- Pasivní PBZ v hermetických zónách – protipožární přepážky, požární dveře apod.

Cílovým stavem pro JE v ČR je provoz v palivových cyklech o délce 16-18 měsíců. Toto je v současnosti běžná praxe u většiny JE ve světě (výjimkou nejsou cykly delší). Podrobnější

informace viz níže. Důvody pro provoz v delších cyklech jsou technické (omezení počtu tlakově teplotních cyklů, životnost zařízení) i ekonomické (maximalizace výroby elektrické energie při optimálních nákladech). Navrhovaná úprava vyhlášky o požární prevenci harmonizuje legislativní rámec s touto praxí a cílem.

Smyslem navrhované úpravy je umožnit v definovaných objektech jaderných elektráren stanovení periody kontrol PBZ tak, aby úplná kontrola (tj. vč. aktivace koncových prvků) proběhla v plánované odstávce jaderného zařízení v rámci palivových cyklů.

Návrh vyhlášky o požární prevenci přitom nemění stávající princip možnosti stanovení kratších lhůt kontrol provozuschopnosti výrobcem daného požárně bezpečnostního zařízení, tzn., že výrobce má nadále možnost stanovit lhůty kratší např. na základě nesplnění specifických technických požadavků, které si stanoví v souvislosti s prodloužením lhůt kontrol provozuschopnosti.

Informace z ostatních států provozujících jaderné elektrárny

Subjekt	Další informace k subjektu	Informace o kontrolách PBZ
EDF	Provozovatel všech jaderných elektráren ve Francii (tj. největší evropský provozovatel)	Většina jaderných elektráren je provozována v cyklech 18 měsíců. Interval zkoušek požárně bezpečnostních zařízení odpovídá délce palivových cyklů. Interval je součástí dokumentace specifické pro každou jadernou elektrárnu (schválené jaderným regulátorem) uvádějící požadavky na provozuschopnost a periodické kontroly (analogie limitů a podmínek v ČR). Jaderná elektrárna (resp. její hermetická zóna) představují v tomto smyslu specifický objekt.
EDFE	Provozovatel jaderných elektráren Sizewell-B ve Velké Británii	Jaderná elektrárna Sizewell-B je provozována v cyklech 18 měsíců. Interval zkoušek požárně bezpečnostních zařízení odpovídá délce palivových cyklů. Národní standard BS5839-1 uvádí (sekce 6) roční interval, avšak v jaderných elektrárnách je aplikován 18 měsíční interval (jaderné elektrárny představují specifický objekt, kde je naplnění bezpečnostních cílů doloženo specifickými analýzami rizika apod. – u jaderných elektráren je aplikován přístup založený na naplnění cílů, než přístup čistě preskriptivní; odlišnosti od

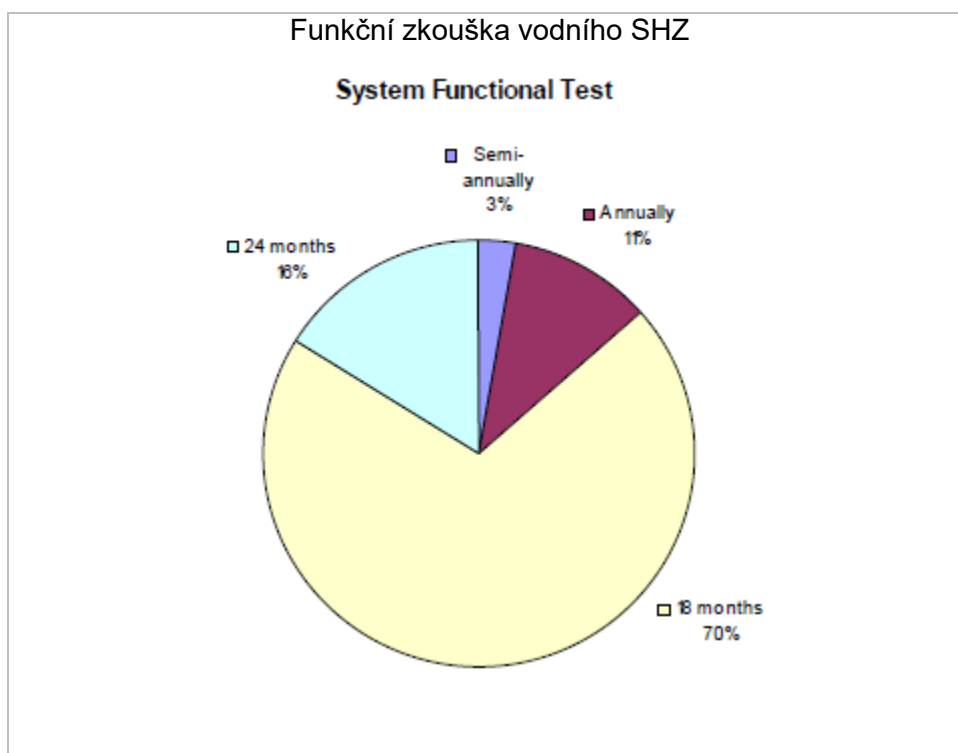
		národních standardů jsou projednány s regulátorem).
WANO Paris Center (WPC)	Organizace sdružující všechny provozovatele jaderných elektráren v západní Evropě, součást WANO (světová organizace provozovatelů jaderných elektráren)	Praxe v zemích WPC (kam patří i Francie a UK viz výše) je v jednotlivých zemích mírně odlišná, avšak obecně platí, že: <ul style="list-style-type: none"> - za provozu nepřístupných požárně bezpečnostních zařízení je interval zkoušek odvozen od délky palivových cyklů, - interval je popsán v dokumentaci specifické pro jednotlivé jaderné elektrárny (analogie LaP v ČR), může se lišit od oborové národní legislativy a je schvalován regulátorem (jaderným, někde také požárním).
VdS	Odborná organizace mj. v oblasti požární ochrany, poskytuje rozsáhlou podporu zejm. pro jaderné elektrárny v SRN a v řadě jiných průmyslových sektorů	Jaderné elektrárny v SRN patří do WPC – informace konsistentní s viz výše.
EPRI	Organizace pro aplikovaný výzkum – členem je většina provozovatelů jaderných elektráren v USA a Asii a část provozovatelů v Evropě, vč. ČEZ	EPRI pro problematiku optimalizace testů požárně bezpečnostních zařízení zpracoval detailní dokument Fire Protection Equipment Surveillance Optimization Guide (EPRI 1006756). Dokument je návodem, jak nastavit optimální („performance / target based“) intervaly testů. Současně obsahuje data o spolehlivosti jednotlivých typů požárně bezpečnostních zařízení nasbíraná napříč mnoha jaderných elektrárnách. Na základě jejich hodnocení doporučuje optimální intervaly testů a také optimální rozsah údržby pro různé typy požárně bezpečnostních zařízení v jaderných elektrárnách. V přílohách obsahuje statistiky aplikovaných intervalů různých testů různých typů požárně bezpečnostních zařízení od provozovatelů jaderných elektráren, kteří jsou členy EPRI. Příklady jsou uvedeny níže.

Provoz s palivovými cykly delšími než 12 měsíců (nejčastěji 18 měsíců) je běžnou praxí na většině jaderných elektráren ve světě. Znění „požární“ legislativy je v oblasti kontrol obdobné jako v ČR. JE nelze chápat v souvislosti s „běžným“ provozem. Rizika a zajištění cílů požární ochrany i jaderné bezpečnosti jsou doloženy podrobnými rozbory. Cíle požární ochrany v jaderných elektrárnách souvisí s cíli (prioritou) jaderné bezpečnosti.

Kontrola požárně bezpečnostního zařízení je standardně prováděna v intervalech odpovídajících délce palivových cyklů (tyto jsou většinou delší než obecné intervaly uvedené v národních oborových legislativách). Dané intervaly jsou zakotveny v dokumentaci specifické pro JE, většinou schvalované jaderným regulátorem.

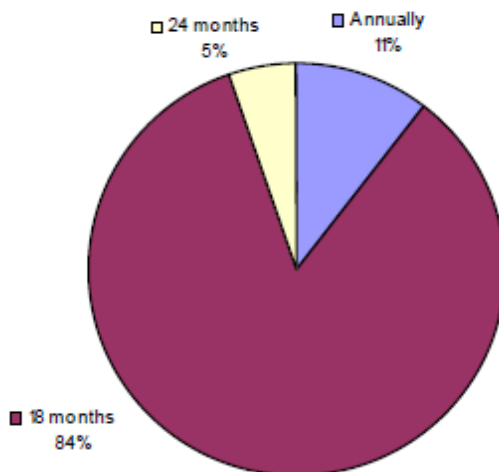
Dále jsou uvedeny příklady statistik aplikovaných intervalů různých typů testů různých typů PBZ v JE členských organizací EPRI (Electric Power Research Institute, jeho členem je i provozovatel JE v ČR ČEZ a.s.) z dokumentu EPRI 1006756.

V dokumentu EPRI prezentované statistiky (viz příklady uvedené níže) vychází z dat z 37 JE zahrnujících 56 bloků zejm. z USA, částečně též z Evropy a Asie. Dokument byl vydán již v 07/2003. Vzhledem k jednoznačnému trendu prodlužování palivových cyklů JE všude ve světě srovnání se současnými daty ukazuje větší podíl „delších“ intervalů zkoušek. Tři z uvedených příkladů ukazují funkční zkoušku EPS nebo SHZ spojenou s aktivací detektorů EPS a/nebo koncových prvků SHZ, kdy je nutný přístup k zařízení a event. další specifická režimová opatření.

Funkční zkouška plynového SHZ

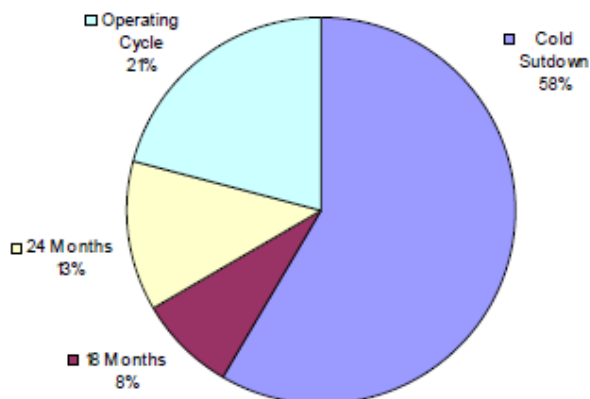
System Functional Test

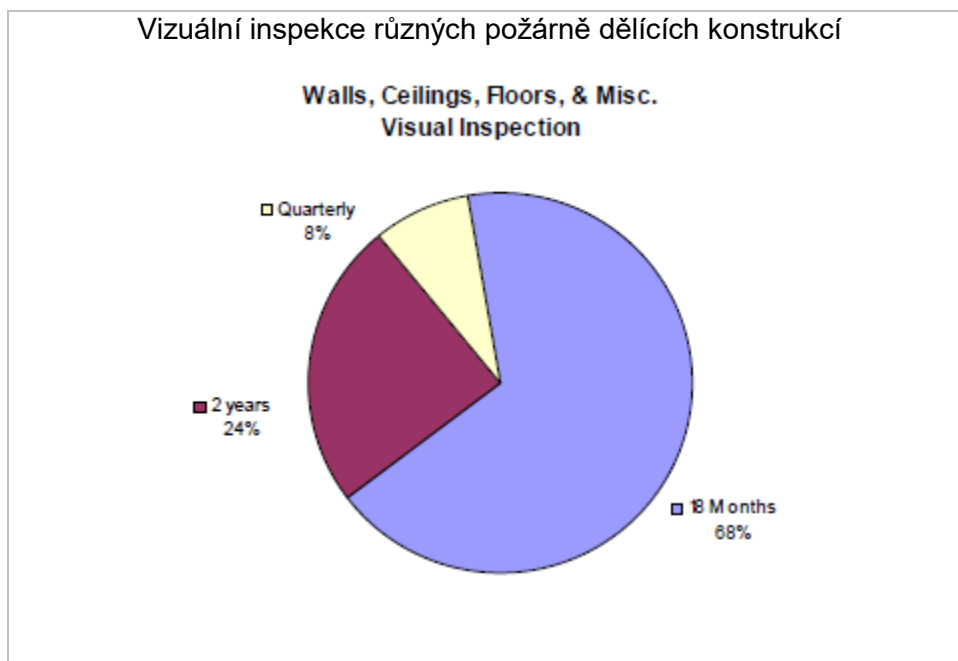

Funkční zkouška detektorů požáru nepřístupných při výkonovém provozu bloku.

Funkční zkouškou je test detektoru pomocí zdroje kouře, tepla, apod. (dle typu detektoru). Zde nejsou uvedeny pouze absolutní časové intervaly, protože u některých provozovatelů JE je interval předepsán jako „1 cyklus“ („operating cycle“ = 1 palivový cyklus, „cold shutdown“ = studené odstavení bloku (odpovídá režimu 6 v JE v ČR)). „1 cyklus“ tedy odpovídá délce palivového cyklu a pokud uvažujeme podíl JE provozovaných v cyklech 18 měsíců 60 % (v JE členů EPRI je tento podíl ve skutečnosti vyšší), potom modrým částem grafu odpovídá 18 měsíců pro část $0,6 \times (58+21) = 47\%$. Přičteme-li k tomu podíl JE s explicitním intervalem 18 měsíců nebo delším ($8+13=21\%$), dostáváme podíl JE s intervalem zkoušky 18 měsíců nebo delším $47+21=68\%$.

Detector Functional Testing (Inaccessible During Operation)

E Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nepředpokládá žádné sociální ani negativní ekonomické dopady na fyzické či právnické osoby. Rovněž nebyly shledány žádné dopady na veřejné rozpočty. Pozitivní dopady se budou týkat podnikatelských subjektů provozujících požárně bezpečnostní zařízení, na něž se bude vztahovat prodloužená lhůta pravidelné kontroly provozuschopnosti požárně bezpečnostního zařízení.

Navrhovaná právní úprava nebude mít žádné negativní sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny. Nepředpokládá se negativní dopad na rovné postavení mužů a žen. Nepředpokládá rovněž negativní dopady na životní prostředí.

F Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady ve vztahu k zákazu diskriminace.

G Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava nemá k ochraně osobních údajů a ochraně soukromí žádný vztah.

H Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nepřináší žádná korupční rizika.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

Navrhuje se úprava znění § 7 odst. 4 vyhlášky o požární prevenci a doplnění přílohy č. 6 k této vyhlášce umožňující specifické stanovení intervalu kontrol požárně bezpečnostních zařízení u vybraných objektů jaderných elektráren při splnění v úpravě uvedených podmínek.

Návrhem se připouští řešení, které umožní některé úkony v rámci kontrol provozuschopnosti provádět v delších časových intervalech než je stávající jeden rok a to na základě zhodnocení interakce mezi zvláště vyjmenovaným objektem se specifickým provozem a výrobcem konkrétního požárně bezpečnostního zařízení. To znamená, že pouze výrobce požárně bezpečnostního zařízení ve své dokumentaci k výrobku může umožnit, za určitých např. technických podmínek (výměna stávajícího systému popř. jednotlivých komponentů konkrétního požárně bezpečnostního zařízení, vícestupňová ochrana apod.), prodloužení lhůty kontroly provozuschopnosti na maximálně 20 měsíců u konkrétních objektů, které jsou vyjmenovány v Příloze č. 6 návrhu změny vyhlášky o požární prevenci. Návrh vyhlášky o požární prevenci přitom nemění stávající princip možnosti stanovení kratších lhůt kontrol provozuschopnosti výrobcem daného požárně bezpečnostního zařízení. Výrobce má tedy nadále možnost stanovit lhůty kratší např. na základě nesplnění specifických technických požadavků, které si stanoví v souvislosti s prodloužením lhůt kontrol provozuschopnosti.

Možnost zkrátit lhůty kontrol provozuschopnosti je v těchto případech dána pouze výrobcí. Jedná se o specifické objekty a konkrétní výrobky (systémy) požárně bezpečnostních zařízení, kdy je zachování kompetence výrobců těchto zařízení z hlediska možných dalších technických požadavků zásadní. Projektant požárně bezpečnostního řešení v rámci projektové dokumentace nebo prováděcí dokumentace nebo osoba odborně způsobilá v rámci posouzení požárního nebezpečí pak zpravidla v uvedené věci vychází z průvodní dokumentace výrobce daného zařízení. U objektu a požárně bezpečnostního zařízení dosavadní praxe také ukazuje, že tato možnost zkrácení lhůty kontrol provozuschopnosti projektantem resp. osobou odborně způsobilou není ve většině případů využívána.

Příloha č. 6 vyhlášky obsahuje kromě výčtu objektů i další podmínky pro výjimku odlišného stanovení intervalu kontrol požárně bezpečnostních zařízení. U vybraných objektů jaderných elektráren je důležité zajistit, aby nebyla snížena požární bezpečnosti a s tím svázaná jaderné bezpečnost dotčených jaderných zařízení. Návrh novely vyhlášky operuje s delším intervalem pro stanovení intervalu kontrol požárně bezpečnostních zařízení. Každé rozvolnění regulačního režimu směřující k ekonomičtějšímu provozu jaderných elektráren, by nemělo vést ke snížení jejich jaderné bezpečnosti a mělo by být řádně odůvodněno. Princip přednostního zajištění jaderné bezpečnosti ostatně výslovně stanoví § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 263/2016 Sb., atomový zákon. Nemělo by tak dojít k nedůvodnému snížení požární bezpečnosti a tím i jaderné bezpečnosti daného jaderného zařízení. Navrhované podmínky pro aplikaci výjimky směřují k tomu, aby se daný výčet objektů, na které se vztahuje výjimka, směřoval pouze na požárně bezpečnostní zařízení, popř. jeho konstrukční části, které skutečně nelze kontrolovat z důvodu jejich nepřístupnosti v období nominálního provozu jaderné elektrárny (tedy v době skutečného provozu jaderného reaktoru a výroby elektřiny v něm), a aby bylo zajištěno jejich odůvodněné určení a řádná evidence. Povinnost vedení této evidence je nutná k účinné kontrole nezneužívání zaváděné výjimky dle § 7 odst. 4 vyhlášky. Zároveň budou potenciální

dopady na požární a jadernou bezpečnost minimalizovány na (z hlediska nákladů i fyzické proveditelnosti) rozumně dosažitelnou mez.

K čl. II

Účinnost návrhu se navrhuje ke dni 1. ledna 2021.